

**FIRAT ÜNİVERSİTESİ ÖN LİSANS VE LİSANS
EĞİTİM-ÖĞRETİM YÖNETMELİĞİ**

**BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri**

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Fırat Üniversitesine bağlı Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri dışındaki fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarında yürütülen ön lisans ve lisans programlarında uygulanacak eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik; Fırat Üniversitesine bağlı Tıp ve Diş Hekimliği Fakülteleri dışındaki fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarında yürütülen ön lisans ve lisans programlarında uygulanacak eğitim-öğretim ve sınavlara ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 4/11/1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü ve 44 üncü maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Birim: Üniversiteye bağlı fakülte, yüksekokul, konservatuvar ve meslek yüksekokullarını,
 - b) Diploma programı: Belirli bir alana yönelik eğitim veren ön lisans/lisans öğretim programını,
 - c) GNO: Genel not ortalamasını,
 - ç) Kredi: Avrupa Kredi Transfer ve Biriktirme Sistemi (AKTS) kapsamında, YÖK tarafından oluşturulan yükseköğretim yeterlilikleri çerçevesinde, bir diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere bir dersin katkısını ifade eden, o dersin sınıf içi ve sınıf dışı tüm eğitim-öğretim faaliyetleri için öğrencinin ihtiyaç duyacağı varsayılan çalışma saatleri göz önünde bulundurularak hesaplanan değeri,
 - d) Öğrenci: Fırat Üniversitesi ön lisans/lisans programlarına kayıtlı öğrenciyi,
 - e) Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS): Üniversitenin Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı tarafından yönetilen ve tüm öğrenci bilgilerinin kaydedildiği internet tabanlı öğrenci bilgi sistemini,
 - f) Örgün öğretim: Öğrencilerin eğitim-öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda olduğu eğitim-öğretim türünü,
 - g) ÖSYM: Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığını,
 - ğ) Rektör: Fırat Üniversitesi Rektörünü,
 - h) Senato: Fırat Üniversitesi Senatosunu,
 - ı) Üniversite: Fırat Üniversitesini,
 - i) YÖK: Yükseköğretim Kurulunu,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğrenci Kabulü ve Kayıt, Geçişler, Muafiyet

Öğrenci kabulü ve kayıt

MADDE 4- (1) Üniversiteye kabul için aşağıdaki şartlar aranır:

a) Türkiye'de bir liseden veya Millî Eğitim Bakanlığı tarafından lise dengi olarak kabul edilen yurt içindeki veya yurt dışındaki bir okuldan diploma almaya hak kazandığını gösteren bir belgeye sahip olmak.

b) ÖSYM tarafından yapılan merkezi sınavlar ve/veya Üniversite tarafından yapılan özel yetenek sınavı sonucuna göre kayıt hakkı kazanmış olmak.

c) Başka bir yükseköğretim kurumunda örgün eğitim, uzaktan eğitim ve açık öğretim programlarının kontenjan sınırlaması olan birimlerinde, aynı öğrenim süreli eşdeğer diploma programlarından birine kayıtlı olmamak.

(2) Kayıt işlemleri, ÖSYM ve Üniversite tarafından belirlenen tarihler arasında ve ilan edilen esaslara göre yapılır. Geçerli bir mazereti olmaksızın belirlenen tarihlerde başvurmayan ve istenen belgeleri tamamlamayan adaylar kayıt haklarını kaybeder.

(3) Özel yetenek sınavı sonucuna göre kayıt yaptıracak öğrencilerden ÖSYM'nin belirlediği belgeler dışında da belgeler istenebilir. Özel yetenek sınavı sonucu ile öğrenci alan birimlere ilan edilen gün ve saatte kesin kaydını yaptırmayan aday öğrenciler, kayıt haklarını kaybederler ve yerlerine yedek adaylar alınır.

(4) Zorunlu yabancı dil hazırlık programı olan birimlere kayıt yaptıran öğrenciler, akademik takvimde belirtilen tarihlerde Yabancı Diller Yüksekokulu tarafından düzenlenen yeterlik/seviye tespit sınavına alınırlar. Bu sınavda başarılı olan öğrenciler ile yabancı dil yeterlilikleri Senato esaslarına göre kabul edilen öğrenciler ilgili programın öğrencisi olarak öğrenimlerine başlar.

(5) Hazırlık sınıfı öğrencilerinin eğitimleri, ilgili mevzuat ve 9/5/2022 tarihli ve 31830 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Fırat Üniversitesi Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre yapılır.

(6) Kayıt için sahte veya tahrif edilmiş belge kullanan veya Üniversiteye girerken ÖSYM tarafından yapılan sınavda sahtecilik yaptığı belirlenen kişinin kaydı, kayıt tarihi itibarıyla iptal edilir ve hakkında kanuni işlemler başlatılır. Bu kişi Üniversiteden ayrılmışsa kendisine verilen diploma dâhil tüm belgeler iptal edilir. Bu kişinin yatırmış olduğu öğrenci katkı payı ve/veya öğrenim ücretleri geri ödenmez. Kayıt için sunulan belgelerde eksiklik veya tahrifat olduğunun belirlenmesi veya aynı öğrenim süreli başka bir örgün yükseköğretim programına (aynı anda iki ön lisans ya da iki lisans programına) kayıtlı olunması hâlinde, kesin kayıt yapılmış olsa bile kayıt iptal edilir.

(7) Yabancı uyruklular ile orta öğreniminin tamamını yurt dışındaki bir eğitim kurumunda tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının öğrenci olarak kabulüne ilişkin esaslar, ilgili mevzuat hükümlerine göre Senato tarafından belirlenir.

Yatay ve dikey geçişler

MADDE 5- (1) Yatay geçişler; 24/4/2010 tarihli ve 27561 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Önlisans ve Lisans Düzeyindeki Programlar Arasında Geçiş, Çift Anadal, Yan Dal ile Kurumlar Arası Kredi Transferi Yapılması Esaslarına İlişkin Yönetmelik ve Senato tarafından belirlenen hükümlere göre yapılır.

(2) Dikey geçişler; 19/2/2002 tarihli ve 24676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Meslek Yüksekokulları ve Açıköğretim Ön Lisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik hükümlerine ve YÖK kararlarına göre yapılır. Dikey geçiş işlemleri ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Özel öğrencilik

MADDE 6- (1) Üniversite öğrencilerinin diğer yükseköğretim kurumlarından, diğer yükseköğretim kurumu öğrencilerinin Üniversite programlarından özel öğrenci olarak ders alması; ilgili mevzuat hükümleri, YÖK ve Senato kararları ile belirlenir.

Kimlik kartı

MADDE 7- (1) Üniversiteye kesin kayıt yaptıran öğrenciye fotoğraflı öğrenci kimlik kartı verilir. Özel öğrenci ile değişim programları kapsamında kabul edilen öğrenciye misafir öğrenci kimlik kartı verilir. Üniversiteden ayrılan, çıkarılan, kaydı silinen veya mezun olan öğrenciler kimlik kartlarını iade etmek zorundadır.

Akademik danışmanlık ve uyum eğitimi

MADDE 8- (1) Yeni kayıt yaptıran her öğrenciye, ilgili bölüm/program başkanlığının önerisi ve bölüm/program kurulu kararıyla akademik danışman görevlendirilir. Danışmanın nitelikleri ile görev, yetki ve sorumlulukları Senato tarafından belirlenir.

(2) Yeni kayıt yaptıran öğrencilere, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde uyum eğitimleri düzenlenir.

Muafiyet

MADDE 9- (1) Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrenciler, daha önce kayıtlı bulundukları yükseköğretim kurumunda başarmış oldukları dersler için Üniversiteye kesin kayıt yaptırdıkları eğitim-öğretim yılının başlamasından itibaren en geç bir ay içinde bir defaya mahsus muafiyet talebinde bulunabilirler. Bu süre dışındaki başvurular dikkate alınmaz.

(2) Yeni kayıt olduğu birimin intibak komisyonu, muafiyet talebinde bulunan öğrencinin daha önce almış olduğu dersleri içerik, kredi/saat uyumluluğu ve başarı notu bakımından değerlendirerek

intibak formu hazırlar. Öğrencinin muaf olduğu dersler dikkate alınarak hangi yarıyla intibakının yapılacağına, intibak komisyonunun önerisi üzerine ilgili birim yönetim kurulu karar verir.

(3) Ders muafiyeti ve intibaklara ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eğitim-Öğretime İlişkin Esaslar

Öğretim türü, yılı ve akademik takvim

MADDE 10- (1) Üniversiteye bağlı birimlerde birinci ve ikinci öğretim olmak üzere örgün öğretim yapılır. Ayrıca ilgili birim kurulunun gerekçeli önerisi, Senato kararı ve YÖK onayı ile açık, uzaktan ve yaygın öğretim de yapılabilir.

(2) Bir öğretim yılı, sınavlar hariç her biri en az 14 hafta (70 iş günü) olan güz ve bahar yarıyıllarından oluşur. Gerekli hâllerde bu süre Senato tarafından uzatılabilir. Akademik takvimde belirtilen resmî tatil günlerinde eğitim-öğretim ve sınav yapılmaz. Gerekli görüldüğü takdirde dersler ve bunların sınavları ile alan çalışmaları ve uygulamalar, ilgili birimin yönetim kurulu kararıyla cumartesi ve pazar günleri ile mesai saatleri dışında da yapılabilir.

(3) Yaz okulu eğitimi yapılıp yapılmamasına, her yıl Nisan ayı içinde Senato tarafından karar verilir ve bu eğitimler 22/7/2015 tarihli ve 29422 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Yaz Okulu Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

(4) Akademik takvim, ilgili eğitim-öğretim yılı başlamadan önceki Nisan ayı içinde Senato tarafından karara bağlanarak ilan edilir. Akademik takvime ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Eğitim-öğretim süresi

MADDE 11- (1) Öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç kaydoldukları programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadıklarına bakılmaksızın normal öğrenim süresi iki yıl olan ön lisans programlarını azami dört yıl; lisans programlarından normal öğrenim süresi dört yıl olanları azami yedi yıl, beş yıl olanları azami sekiz yıl, altı yıl olanları azami dokuz yıl içinde tamamlamak zorundadır. Bir yıl süreli hazırlık sınıfı eğitiminin azami süresi iki yıldır.

(2) Normal öğrenim süresinde mezun olamayan öğrenciler, ilgili döneme ait öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini ödemek koşulu ile azami öğrenim süresi sonuna kadar öğrenimlerine devam etmek için kayıt yaptırabilirler.

(3) Lisans öğrenimlerini tamamlamayan veya tamamlayamayanların ön lisans diploması almaları veya meslek yüksekokullarına intibakları, 18/3/1989 tarihli ve 20112 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lisans Öğrenimlerini Tamamlamayan veya Tamamlayamayanların Ön Lisans Diploması Almaları veya Meslek Yüksekokullarına İntibakları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

(4) Azami öğrenim süresini aşan öğrencilere 2547 sayılı Kanunun ilgili hükümleri, YÖK ve Senato kararlarına göre işlem yapılır.

Öğretim programları ve öğretim dili

MADDE 12- (1) Üniversitede öğretim; öğrenci merkezli, ders geçme esasına dayalı ve AKTS sistemine göre düzenlenir.

(2) Öğretim programlarının her bir eğitim-öğretim yarıyılı en az 30 kredi olarak belirlenir. Diploma için gerekli olan asgari ders kredisi toplamı; ön lisans programları için 120, dört yıllık lisans programları için 240 ve beş yıllık lisans programları için 300 kredidir.

(3) Bir öğretim programı; teorik dersler, uygulamalar, proje, stüdyo, laboratuvar ve atölye çalışmaları, pratik çalışmalar, stajlar, eskizler, arazi uygulamaları, seminerler, klinik çalışması, ödev, sunum, sınava hazırlık, sınav, iş yeri eğitimi, bitirme çalışması, uygulama eczanesi eğitimi ve benzeri çalışmalardan oluşur. Öğretim programlarının hazırlanması ve değişiklik önerileri ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(4) Üniversitede öğretim dili Türkçedir. Ancak ilgili birim kurulunun önerisi, Senato kararı ve YÖK onayı ile bazı programlarda kısmen veya tamamen yabancı dille eğitim-öğretim yapılabilir.

(5) Lisans programlarından mezun olacak öğrencilere bitirme tezi/projesi/ödevi yaptırılabilir. Bu duruma ilişkin esaslar ilgili birim kurulunca belirlenir.

(6) Staj çalışmaları, iş yeri uygulamaları ve benzeri mesleki uygulamalar her programın özelliğine göre ilgili birim kurullarınca belirlenen esaslara göre yapılır.

Yabancı dil hazırlık programı

MADDE 13- (1) Yabancı dille öğretim yapılan programlarda dersler, sınav uygulamaları ve diğer hususlar 23/3/2016 tarihli ve 29662 sayılı Resmî Gazete’ de yayımlanan Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Yapılmasında Uyulacak Esaslara İlişkin Yönetmelik hükümlerine ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

(2) Kısmen veya tamamen yabancı dille yürütülecek programlara kayıt yaptıran öğrenciler için ilgili yabancı dilden muafiyet veya yabancı dil hazırlık programını başarıyla tamamlama şartı aranır.

(3) Yabancı dil hazırlık programı, Fırat Üniversitesi Yabancı Dil Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülür.

Uzaktan eğitim programı

MADDE 14- (1) Uzaktan eğitim; eğitim-öğretimin her düzeyinde bilgi ve iletişim teknolojileri kullanılarak zamandan ve mekândan bağımsız gerçekleştirilen, öğrenci ile öğretim elemanının aynı mekânda bulunmasını gerektirmeyen eğitim türüdür. Bu program, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato kararları doğrultusunda yürütülür.

Çift anadal programı

MADDE 15- (1) Öğrenciler, kayıtlı oldukları programa ek olarak, ilgili mevzuat hükümlerine göre Üniversitenin eş düzeydeki başka bir programına da kayıt yaptırabilir. Bu ikinci programa çift anadal programı denir. Bu programı tamamlayan öğrencilere, kayıtlı oldukları program diplomasına ek olarak çift anadal diploması verilir. Çift anadal programlarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Yan dal programı

MADDE 16- (1) Üniversitede bir lisans programına kayıtlı olan öğrenciler, bu lisans programına ek olarak Üniversitenin diğer bir lisans programının belirli sayıda dersinden veya belirli sayıda disiplinlerarası dersten oluşan bir yan dal programına kayıt yaptırabilir. Yan dal programı bir diploma programı değildir. Bu programı tamamlayan öğrencilere bir sertifika verilir. Yan dal programlarına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Uluslararası ortak programlar

MADDE 17- (1) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ile uluslararası ortak programlar açılabilir. Uluslararası ortak programlar, ilgili mevzuat hükümleri ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Değişim programları

MADDE 18- (1) Karşılıklı anlaşmalar çerçevesinde yurt içi veya yurt dışı yükseköğretim kurumları arasında değişim programları düzenlenebilir. Değişim programları, ilgili mevzuat hükümlerine ve Senato tarafından belirlenen esaslara göre yürütülür.

Sertifika programları

MADDE 19- (1) Sertifika programlarının açılması ve yürütülmesine ilişkin esaslar ilgili mevzuat hükümlerine göre Senato tarafından belirlenir.

Dersler ve kredi değerleri

MADDE 20- (1) Dersler, zorunlu ve seçmeli olmak üzere iki gruba ayrılır. Zorunlu dersler, programda tanımlanmış ve alınması zorunlu olan derslerdir. Seçmeli dersler ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(2) Derslerin adı, kodu, içeriği, kredi değeri, haftalık teorik ve uygulama saatleri, zorunlu/seçmeli kategorisi, ön koşulları, eş koşulları, yarıyıl ve yıllara göre dağılımı, derslerin şubelere ayrılarak işlenmesi ve benzeri özellikleri ile bu özelliklerde yapılacak değişikliklere ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Bir dersin kredisi, yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim çıktıları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen sınıf içi ve sınıf dışı faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak öğrenci iş yüküne dayalı şekilde belirlenir. Ders kredilerinin belirlenmesi ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(4) Bir dersin alınabilmesi için ön koşul ve eş koşul dersleri belirlenebilir. Ön koşul dersi, bir dersten önce alınması zorunlu olan ve başarı notu en az DD veya B olması gereken derstir. Eş koşul

dersi, bir dersle eş zamanlı alınması gereken derstir. Bir dersin alınabilmesi için ön koşul ve eş koşul dersleri dışında ilgili bölüm başkanlığı tarafından ek koşullar da belirlenebilir. Herhangi bir dersin ön koşulu veya eş koşulu olan bir dersten muaf olunması durumunda ilgili dersin ön koşulu veya eş koşulu sağlanmış sayılır.

(5) Senato tarafından uygun görülmesi hâlinde YÖK tarafından belirlenen oranda, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersler sadece uzaktan eğitim yoluyla da verilebilir. Bu şekilde verilen dersler için öğrencilerden ilave bir ücret talep edilmez.

(6) Ortak zorunlu dersler, 2547 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (ı) bendinde yer alan ve öğrencinin kaydolduğu programda en az iki yarıyıl almakla yükümlü olduğu derslerdir. Ortak zorunlu dersler ve bunların yürütülmesi ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(7) Her yarıyıl/yılda açılacak derslerin, ders sorumlularının ve haftalık ders programlarının belirlenmesinde uygulanacak esaslar Senato tarafından belirlenir.

Kayıt yenileme, ders alma ve azami ders yükü

MADDE 21- (1) Öğrenci, öğretim programında yer alan tüm zorunlu dersler ile öngörülen kredideki seçmeli dersleri almak ve başarmakla yükümlüdür. Engelli öğrenciler için uygulanacak istisnalar Senato tarafından belirlenir.

(2) Öğrenci, her yarıyılın başlamasından önce akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde katkı payı/öğrenim ücretini yatırdıktan sonra OBS üzerinden derslere kayıt yapar. Öğrencinin kayıt yenileme işlemi, danışman onayı ile kesinleşir. Öğrenci, kendi ders kaydını yapmakla yükümlüdür ve tüm kayıt yenileme işleminden sorumludur. Afet, sağlık, askerlik ve tutukluluk gibi zorunlu nedenlerle süresi içinde kayıt yenileme işlemini tamamlayamayan öğrenci, mazeretini belgelemek şartıyla akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde geç kayıt işlemi yapabilir.

(3) Belirlenen süreler içinde katkı payı/öğrenim ücretini ödemeyen veya ders kaydı yapmayan öğrenci, o yarıyıldaki derslere devam edemez, sınavlara giremez, diğer öğrencilik haklarından yararlanamaz ve OBS üzerinde pasif öğrenci olarak tanımlanır. Öğrencinin kayıt yenilemediği yarıyıl, 2547 sayılı Kanunda belirlenen azami öğrenim süresinden sayılır.

(4) Öğrenci ders seçme işleminde, önceki yarıyıllarda devamsız ve başarısız olduğu dersler ile hiç almadığı dersleri öncelikli olarak almak zorundadır. Bu dersler farklı dönemlerden ise en alttaki dönem derslerinden başlamak şartı ile dersleri alır.

(5) Öğrencinin kaydolduğu derslerin haftalık saatlerinin kısmen de olsa çakışmaması gerekir. Birinci öğretim öğrencisi ikinci öğretimden, ikinci öğretim öğrencisi de birinci öğretimden ders alamaz. Bu fıkra hükümleri, çift anadal ve yan dal öğrencisine uygulanmaz ve ayrıca herhangi bir nedenle intibak yapılan öğrenciler için ise ilk iki yarıyıl uygulanmaz.

(6) GNO'su 3,00 olan öğrenci, kayıtlı olduğu yarıyılın azami ders yükünü aşmayacak şekilde ve danışmanının onayı ile üst yarıyıldan dersler alabilir.

(7) Seçmeli bir dersi tekrarlama durumunda olan öğrenci, daha sonraki yarıyıllarda veya yıllarda eşdeğer başka bir seçmeli ders alabilir.

(8) Öğrenci, başarısız olduğu dersin öğretim programından kaldırılması hâlinde, bu dersin yerine konulan dersi, yerine konulan ders yoksa mezun olabilmek için gerekli toplam krediyi tamamlamak üzere başka ders ve/veya dersler alır.

(9) Öğrenci, Senato tarafından belirlenen esaslar çerçevesinde Üniversitenin diğer birimlerinden de ders alabilir.

(10) Öğrenci, sadece kaydolduğu derslere devam eder ve bu derslerin sınavlarına girer. Kaydolmadığı dersi takip eden ve sınavına giren öğrenci herhangi bir hak kazanmaz ve varsa sınav notu iptal edilir.

(11) Öğrencinin normal ders yükü, öğretim programındaki ilgili yarıyıl derslerinin toplam kredi değeridir.

(12) Öğrenci, öğretim programının ilk iki yarıyıldaki normal ders yükünü değiştiremez. Daha sonraki yarıyıllarda/yıllarda alınabilecek asgari ve azami ders yükü miktarı Senato tarafından belirlenir.

(13) Ders kaydının son şekli, danışman öğretim elemanı tarafından akademik takvimde belirlenen süre içerisinde onaylanır.

(14) Öğrencinin ders seçiminin, kredi sınırlarının, ders çakışması durumunun ve mezuniyet şartlarının kontrolü danışman öğretim elemanının sorumluluğundadır.

Devam mecburiyeti

MADDE 22- (1) Öğrenci, ilk kez aldığı veya devamsızlığı nedeniyle tekrarlayacağı teorik derslerin en az %70'ine, teorik ders dışındaki her türlü uygulama çalışmasının en az %80'ine devam etmek zorundadır.

(2) Öğrencilerin derse devamları, sorumlu öğretim elemanı tarafından öğrencinin bizzat kendisine ait elektronik imza, biyometrik imza ya da ıslak imzası karşılığı yoklamalarla tespit edilir. Her yoklama on beş gün içerisinde ilgili öğretim elemanı tarafından OBS üzerinden öğrenciye ilan edilir. Islak imza ile alınan yoklama belgeleri, ilgili birim tarafından en az iki yıl süreyle saklanır. Belgelerin saklanması ve imhasına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Sağlık raporu olan öğrencinin raporlu geçirdiği süre, devamsızlık süresinden sayılır.

Dersten çekilme

MADDE 23- (1) Öğrenci, üçüncü yarıyıldan itibaren danışmanının onayını alarak akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde tekrarlamak zorunda olduğu dersler hariç kayıt yaptırdığı dersleri değiştirebilir ya da asgari kredi şartını sağlamak koşuluyla derslerden tümüyle çekilebilir.

(2) Seçmeli derslerden çekilme işlemi kontenjanlar dâhilinde sınırlı olup, ilgili birimlerin belirleyeceği kurallar çerçevesinde yapılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sınavlar, Değerlendirme ve Mezuniyet

Sınavlar

MADDE 24- (1) Sınavlar, birimler tarafından hazırlanan ve en az on beş gün önce ilan edilen programa göre belirlenen zaman ve yerlerde yapılır. Ancak ara sınav yerine geçen bazı dönem içi etkinlikler, belirli bir sınav programına ve ilana bağlı olmadan da yapılabilir. Gerek görüldüğünde sınavlar, mesai saatleri dışında veya millî ve dinî bayramlar haricindeki cumartesi ve pazar günleri de yapılabilir.

(2) Sınavların yazılı olarak yapılması esastır. Ancak, durum ve ihtiyaca göre ilgili birim yönetim kurulunun önerisi ve Senato kararı ile sınavlar; sözlü/uygulamalı, hem yazılı hem sözlü/uygulamalı, proje tabanlı ya da denetimli elektronik ortamlarda da yapılabilir.

(3) Sınavlarda kopya çeken, kopya çekme girişiminde bulunan veya kopya çekmeye yardım edenler ile sınav kâğıtlarının değerlendirilmesi sırasında kopya çektiği ya da yardım ettiği tespit edilen öğrenciler, o sınavdan sıfır almış sayılır ve disiplin soruşturma süreci başlatılır.

(4) Sınava ilişkin tüm belgeler, Senato tarafından belirlenen kurallara göre saklanır ve imha edilir.

(5) Bir dersin başarı notu; o derse ait yarıyıl içi sınavlar, kısa sınavlar, arazi çalışması, uygulama, ödev, proje, atölye, seminer, devam, laboratuvar gibi çalışmalar ve yarıyıl sonu sınavı ile belirlenir. Her yarıyılın başlangıcından bir hafta önce, o yarıyıl açılacak derslere ait başarı değerlendirme sistemi, yarıyıl içi çalışmalarının türleri, sayısı, yarıyıl içi çalışmalarının başarı notuna katkısı ve yarıyıl sonu sınavlarının başarı notuna katkılarının hangi oranlarda olacağı gibi hususlar göz önünde bulundurularak dersi verecek öğretim elemanı tarafından ders uygulama formu doldurularak önerilir. Bu öneri, ilgili bölüm kurulu kararı ile kesinleşir ve ilan edilir.

(6) Dersle ilgili yarıyıl içerisindeki değerlendirme notları, ilgili dönemin son haftasından önce ilan edilir.

(7) Öğrencilerin bir dersteki başarı durumu, Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde ilan edilir. İlgili birim yönetim kurulu gerektiğinde dersin sorumlu öğretim elemanından dersle ilgili başarı durumunu yeniden değerlendirmesini isteyebilir.

(8) Bir dersin sorumlu öğretim elemanı, yürüttüğü dersin yarıyıl içi ve yarıyıl sonu not dağılımlarını, başarı durumu istatistiklerini ve değerlendirme raporunu, Senatonun belirlediği esaslar çerçevesinde uygulama dosyasına ekleyerek yarıyıl sonu sınavları bittikten sonra bir hafta içerisinde bölüm/program başkanlığına teslim eder.

(9) Öğrenciler, sınavlara girmek için öğrenci kimlik kartlarını ibraz etmek zorundadır. Kulaklık, cep telefonu, kablosuz iletişim sağlayan cihazlar ve benzeri iletişim araçları ile sınav salonuna girilmesi yasaktır.

(10) Sınavlar, o dersi vermekle görevli öğretim elemanları tarafından fiilen yapılır. Görevli öğretim elemanlarının sınav döneminde Üniversitede bulunamaması hâlinde sınavın kimin tarafından yapılacağı ve değerlendirileceği, ilgili bölüm/program başkanının önerisi ve ilgili birimin yönetim kurulunca kararlaştırılır.

(11) Sınavların düzenli biçimde yürütülebilmesi için ilgili birimdeki bütün öğretim elemanları görevlendirilebilir.

Ara sınavlar

MADDE 25- (1) İlgili birim yönetim kurulunca aksi yönde karar alınan dersler hariç, her ders için akademik takvimde ilan edilen tarihler arasında en az bir ara sınav yapılır. Öğrencinin bir dersin ara sınavlarına girebilmesi için o derse kayıtlı olması gerekir. Ara sınav tarihlerine kadar devamsızlıktan kalması kesinleşen öğrenci ara sınavlara giremez, girmiş olsa bile sınavı geçersiz sayılır.

(2) Yarıyıl veya yıl içi değerlendirmeleri, ara sınav notunun yerine geçebilir.

(3) Ara sınavların başarı notuna katkısı % 40'tan az, % 60'tan fazla olamaz.

(4) Tekrarlanan dersler dâhil mazeretsiz olarak girilmeyen ara sınav notu sıfır sayılır ve ara sınavların not ortalaması buna göre hesaplanır.

(5) Ara sınavlara girilmemesi, yarıyıl sonu sınavlarına katılmaya engel değildir.

Mazeret sınavları

MADDE 26- (1) Mazeret sınavı, ilgili birim tarafından ilan edilen tarihlerde Rektörlük tarafından görevlendirilen veya Senato tarafından belirlenen mazeretleri nedeniyle ara sınavlara katılamayan öğrenciler için yapılır. Öğrenci; mazeret belgesini bir dilekçe ekinde, ilgili bölüm/program başkanlığına, bu başkanlıkların bulunmadığı birimlerde dekanlığa/müdürlüğe mazeret sınavından en geç iki hafta önce vermek zorundadır.

(2) Mazeret sınavı hakkı, sadece ara sınavlar için verilir. Mazeret sınavı, ara sınav sayısına bakılmaksızın her yarıyılta dersten sorumlu öğretim elemanı tarafından her ders için bir defa yapılır.

(3) Ara sınavın yapıldığı tarihte Rektörlük tarafından görevlendirilen öğrenciler için her yarıyılta, her ders için ara sınav sayısı kadar mazeret sınavı yapılır.

Genel sınavlar

MADDE 27- (1) Genel sınavlar akademik takvimde belirtilen tarihler arasında yapılır.

(2) Öğrencinin, bir dersin genel sınavına girme hakkı kazanabilmesi için;

a) Derse kayıtlı olması,

b) Teorik derslerin en az %70'ine, uygulamalı derslerde uygulamaların en az %80'ine katılmış olması,

c) Öğretim üyesinin ders için belirlediği ve yarıyıl başında ilan ettiği koşulları sağlamış olması, gerekir.

(3) Genel sınava girme hakkı kazanamayan öğrenci, ilgili dersten devamsız sayılır.

(4) Genel sınav için mazeret sınavı açılmaz.

Bütünleme sınavları

MADDE 28- (1) Bütünleme sınavına girebilme şartları ve başarı notu, genel sınava girebilme şartları ile aynıdır.

(2) Öğrencilere, genel sınavda girmediği ya da başarısız olduğu (FF notu aldığı) dersler için her yarıyılın sonunda akademik takvimde belirtilen tarihler arasında bir bütünleme sınav hakkı verilir.

(3) Not yükseltmek isteyen öğrenciler, genel sınavda koşullu başarılı olduğu (DD/DC notu aldığı) derslerden bütünleme sınavına girebilirler.

(4) İlgili dönemin ara sınav notu, bütünleme sınavında da geçerlidir. Bütünleme sınavında alınan not, o dersin yarıyıl sonu notu yerine geçer.

(5) Bütünleme sınavı için mazeret sınavı açılmaz.

Mezuniyet sınavı

MADDE 29- (1) Mezuniyet sınavına ilişkin esaslar Senato tarafından belirlenir.

Muafiyet sınavı

MADDE 30- (1) Muafiyet sınavı, Üniversiteye yeni kayıt yaptıran öğrencilere ortak zorunlu yabancı dil dersinden muaf olmaları için akademik takvimde ilan edilen tarihte yapılır.

Değerlendirme ve notlar

MADDE 31- (1) Bir dersin başarı notu; bağıl değerlendirme sistemi ya da öğretim elemanının takdiri kullanılarak belirlenir.

(2) Bağıl değerlendirmeye katma sınırı (BDKS), ham başarı notu alt sınırı (HNAS) ve yarıyıl sonu sınavı alt sınırı (YSAS) ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

(3) Bağıl değerlendirme sistemi ve öğretim elemanı takdirinin uygulandığı derslerde değerlendirmeye alınmak için öğrencinin yarıyıl sonu sınav notunun en az YSAS değerinde olması gerekir. Bu puanın altında kalan öğrenciler doğrudan başarısız sayılır.

(4) Bağıl değerlendirme sistemi ile değerlendirilemeyecek dersler için yarıyıl sonu ham başarı notlarının dağılımı kullanılarak başarı derecelerinin karşılığı harf notları, Senato tarafından 100 puan üzerinden oluşturulan tablodan dersi veren öğretim elemanının takdiri ile belirlenir.

(5) Bir dersin başarı notu, Senato tarafından belirlenen esaslara göre; aşağıda belirtilen harfli başarı notu ve başarı katsayısına dönüştürülür:

Başarı Notu	Başarı Katsayı	Açıklama
AA	4,00	Başarılı
BA	3,50	Başarılı
BB	3,00	Başarılı
CB	2,50	Başarılı
CC	2,00	Başarılı
DC	1,50	Koşullu Başarılı
DD	1,00	Koşullu Başarılı
FF	0,00	Başarısız

(6) Başarı notu olarak kullanılan harf notları aşağıdaki gibi tanımlanır:

a) Bir dersten AA, BA, BB, CB veya CC notlarından birini almış olan öğrenci o dersi başarmış sayılır.

b) Bir dersten DC veya DD notlarından birini almış olan öğrenci o dersi koşullu başarmış sayılır.

c) Bir dersten FF notu alan öğrenci o dersi başaramamış sayılır.

ç) M notu (muaf sayma); bir yükseköğretim kurumundan yatay geçişle kabul edilen veya ÖSYM tarafından yapılan sınava girerek yeniden kayıt hakkı kazanan öğrencilerin ilgili programa intibaklarında daha önce yükseköğretim programlarından almış oldukları ve ilgili birim yönetim kurulu kararı ile başarılı sayıldıkları dersler için kullanılır.

d) B notu, değerlendirmesi not ile yapılmayan ve başarılı kabul edilen dersler için kullanılır.

e) Başarı notu belirtilmeyip M ve B olarak gösterilen dersler, GNO'nun hesabında değerlendirmeye katılmaz.

f) D notu, derse devam yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrencilere verilir ve GNO hesabında FF notu gibi işlem görür. D notu ile değerlendirilen dersler verildiği ilk yarıyıl tekrar alınır.

g) Değerlendirmesi not ile yapılmayan bir dersten başarısız olan öğrenciye K notu verilir ve o dersi verildiği ilk yarıyılta tekrarlar.

ğ) G notu (girmede), sınavlara girme hakkı olduğu halde girmeyen öğrencilere verilir.

Not ortalamaları

MADDE 32- (1) Öğrencilerin başarı durumları; derslerden almış oldukları başarı notlarının katsayıları ve derslerin kredileri ile hesaplanan dönem not ortalaması ve GNO değerleriyle izlenir.

(2) Dönem not ortalaması; bir yarıyılta alınan derslerin her birinin kredisi ile bu derslerden alınan başarı notlarının katsayılarının çarpımları toplamının aynı derslerin kredi toplamına bölünmesiyle elde edilir.

(3) GNO; öğrencinin Üniversiteye girişinden itibaren tamamladığı yarıyıl itibarıyla almış olduğu tüm dersler ve o derslerden almış olduğu geçerli son notlar dikkate alınarak ikinci fıkrada belirtilen şekilde hesaplanır.

(4) Not ortalamalarının hesaplanmasında uygulanacak esaslar Senato tarafından belirlenir.

Genel not ortalamasının yükseltilmesi

MADDE 33- (1) GNO'sunu yükseltmek isteyen başarılı öğrenciler, daha önce aldıkları ve başarılı oldukları dersleri o derslerin verildiği yarıyılta tekrarlayabilir. Tekrarlanan derste öğrencinin aldığı en son not geçerlidir.

Başarılı öğrencilerin takdir edilmesi

MADDE 34- (1) Başarıları nedeniyle takdir edilecek öğrencilerde aranan nitelikler ve bunlara verilecek belgelere dair esaslar Senato tarafından belirlenir.

Sınamalı öğrenciler

MADDE 35- (1) Lisans programlarında, beş veya altıncı yarıyıllardan ders alacak öğrencinin ilk dört yarıyıl GNO'sunun en az 1,80 olması gerekir. Bu şartı sağlayamayan öğrenciler yeni ders alamazlar, öncelikle başarısız oldukları alt yarıyıl derslerini tekrar ederler.

Sınav sonuçlarının ilanı ve itiraz

MADDE 36- (1) Genel sınav ve bütünleme sınavı sonuçları, ilgili sınav döneminin bitimini izleyen en geç üç iş günü içinde OBS'ye girilir.

(2) Sınav sonuçları, maddi hata durumunun belirlenmesi dışında değiştirilmez. Öğrenciler veya öğretim elemanları not düzeltme taleplerini, sınav sonuçlarının ilanından itibaren üç iş günü içerisinde ilgili bölüm başkanlığına yazılı olarak iletirler.

(3) İtiraz edilen sınav evrakı, bölüm başkanı ve sınavı yapan öğretim elemanı tarafından incelenir. Gerekliğinde bölüm başkanı, bölüm kurulu kararı ile biri dersi okutan öğretim elemanı olması koşuluyla ilgili bölüm öğretim elemanlarından en az üç kişilik komisyon kurarak sınav evrakını inceleyebilir. Sınav evrakında maddi hata varsa itiraz, ilgili birim yönetim kurulunda karara bağlanır.

(4) Öğrencinin itirazı bir hafta içerisinde sonuçlandırılır.

Kopya ve intihal

MADDE 37- (1) Öğrencinin sınavlarda ve diğer değerlendirme etkinliklerinde (ödev, rapor, proje ve benzeri) kopya çektiği, kopyaya teşebbüs ettiği, intihal yaptığı veya 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinde yer alan benzer ihlallerde bulunduğu yönünde kuvvetli şüphe veya delil elde edilirse hakkında disiplin soruşturması açılır. Soruşturma süresi boyunca söz konusu sınav ve değerlendirme etkinliği için not verilmez. Disiplin soruşturması sonucu suçsuz bulunan öğrencinin sınavı değerlendirilir ya da telafi sınavı veya telafi etkinliği düzenlenir. Suçlu olduğu tespit edilen öğrenciye aldığı disiplin cezasının yanı sıra, söz konusu sınav veya değerlendirme etkinliğinden sıfır notu verilir.

Mezuniyet

MADDE 38- (1) Öğrencinin kayıtlı olduğu diploma programından mezun olabilmesi için ilgili öğretim programındaki bütün dersleri, uygulamaları, proje, laboratuvar, seminer, bitirme projesi, iş yeri eğitimi, uygulama eczanesi eğitimi ve zorunlu staj gibi çalışmaları başarmış ve GNO'sunun en az 2,00 olması zorunludur. GNO'su 2,00 ve üzerinde olan öğrenciler, DD ve DC notu aldıkları derslerden de başarılı kabul edilirler. GNO'su 2,00 değerinden düşük olan öğrenciler, öncelikle koşullu başarılı oldukları (DD veya DC notu aldıkları) dersleri tekrar alarak GNO'sunu en az 2,00 değerine yükseltmek zorundadır.

Diploma ve sertifikalar

MADDE 39- (1) Ön lisans, lisans, çift anadal programları ile ilişkili diplomalar ve yan dal eğitimleri sonunda verilecek sertifikalara ilişkin hususlar Senato tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

**Disiplin, Engelli Öğrenciler, Katkı Payı ve Ücretler,
İzinli Sayılma, Kayıt Sildirme ve İlişik Kesme**

Disiplin

MADDE 40- (1) Öğrencilerin disiplin işlemleri 2547 sayılı Kanunun 54 üncü maddesi hükümlerine göre yürütülür.

Engelli öğrenciler

MADDE 41- (1) Engellilik durumu ve derecesi mevzuata uygun sağlık raporu ile tespit edilmiş öğrencilere, engel durumları dikkate alınarak ilgili birim yönetim kurulu kararıyla özel eğitim-öğretim programı ve sınav yöntemleri uygulanabilir. Bu uygulama ile ilgili esaslar Senato tarafından belirlenir.

Katkı payı, öğrenim ücreti ve diğer ücretler

MADDE 42- (1) Kayıtlı olduğu program gereği katkı payı/öğrenim ücreti ödemesi gereken öğrencilerin akademik takvimde belirtilen süreler içinde her eğitim-öğretim döneminde/yılında, ilgili mevzuatta belirlenen öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini ödemeleri gerekir. Uluslararası öğrencilerin öğrenim ücretleri ile diğerk ücretler ilgili mevzuat hükümlerine göre belirlenir.

İzinli sayılma

MADDE 43- (1) İzin; öğrencilerin ilgili akademik birimlerin onayı ile geçici bir süre için kayıtlı oldukları programa ara vermeleridir. İzin başvurusu yapılabilmesi için başvuru tarihinde öğrencinin kayıtlı veya izinli statüde olması zorunludur. İzinli öğrencilerin tüm hakları saklı tutulur. Hazırlanan belgelerde öğrencilerin izinli oldukları belirtilir. İlgili birim yönetim kurulu kararı ve YÖK tarafından tespit edilen haklı ve geçerli nedenler ile öğrenciye bir defada en çok iki yarıyıl, öğrenim süresi boyunca toplam olarak en çok dört yarıyıl süre ile izin verilebilir. Ancak rahatsızlığının ve tedavi sürecinin devam etmesi nedeniyle kayıt dondurma talebinde bulunan öğrenciler ile hükümlü öğrenciler için mazereti ilgili birim yönetim kurulu kararıyla azami öğrenim süresinden sayılmadan dört yarıyıldan fazla kayıt dondurulabilir.

(2) İzinli sayılan öğrenci, öğrenimine devam edemez ve izinli olduğu yarıyılı izleyen sınav dönemindeki yarıyıl sonu sınavlarına giremez.

(3) İzinli sayılma ile ilgili usul ve esaslar Senato tarafından belirlenir.

Kayıt sildirme ve ilişik kesme

MADDE 44- (1) Öğrenciler istedikleri takdirde Üniversite Öğrenci İşleri Daire Başkanlığına başvurarak kayıtlarını sildirebilirler. Öğrencinin Üniversiteden kaydının silinmesi hâlinde ödemiş olduğu katkı payları ve öğrenim ücretleri iade edilmez.

(2) Üniversiteden kaydını sildiren veya disiplin cezası nedeniyle Üniversite ile ilişiki kesilen öğrencilerin diplomalarını veya dosyalarındaki kendilerine ait belgeleri alabilmeleri için Üniversite tarafından belirlenen kayıt sildirme işlemlerini yapmaları ve mali yükümlülükleri (katkı payı veya öğrenim ücreti, yurt, kütüphane borcu ve benzeri) yerine getirmeleri zorunludur.

(3) Ön lisans diploması alan lisans öğrencileri veya mezuniyet koşullarını sağlamadan kayıtlı oldukları programdan kayıt sildiren ve Üniversite ile ilişiki kesilen öğrenciler, Üniversitedeki tüm öğrencilik haklarını kaybederler.

ALTINCI BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Tebliğat

MADDE 45- (1) Öğrenciye yapılacak her türlü tebliğat, öğrencinin resmî kayıtlarında yer alan posta adresine ve/veya Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilerek yapılır.

(2) Genel tebliğler Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının resmî internet sayfasından duyurulur.

(3) Öğrenci, Üniversite tarafından sağlanan e-posta adresine gönderilen iletileri ve Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının internet sayfasından yapacağı duyuruları izlemekle yükümlüdür.

Hüküm bulunmayan hâller

MADDE 46- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hâllerde, ilgili diğerk mevzuat hükümleri ile YÖK ve Senato kararları uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 47- (1) 3/7/2013 tarihli ve 28696 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Fırat Üniversitesi Önlisans ve Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 48- (1) Bu Yönetmelik 2024-2025 eğitim-öğretim yılı başında yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 49- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Fırat Üniversitesi Rektörü yürütür.